

ПРЕКИ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ И РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ ПРЕЗ 2021 ГОДИНА (ПРЕДВАРИТЕЛНИ ДАННИ)

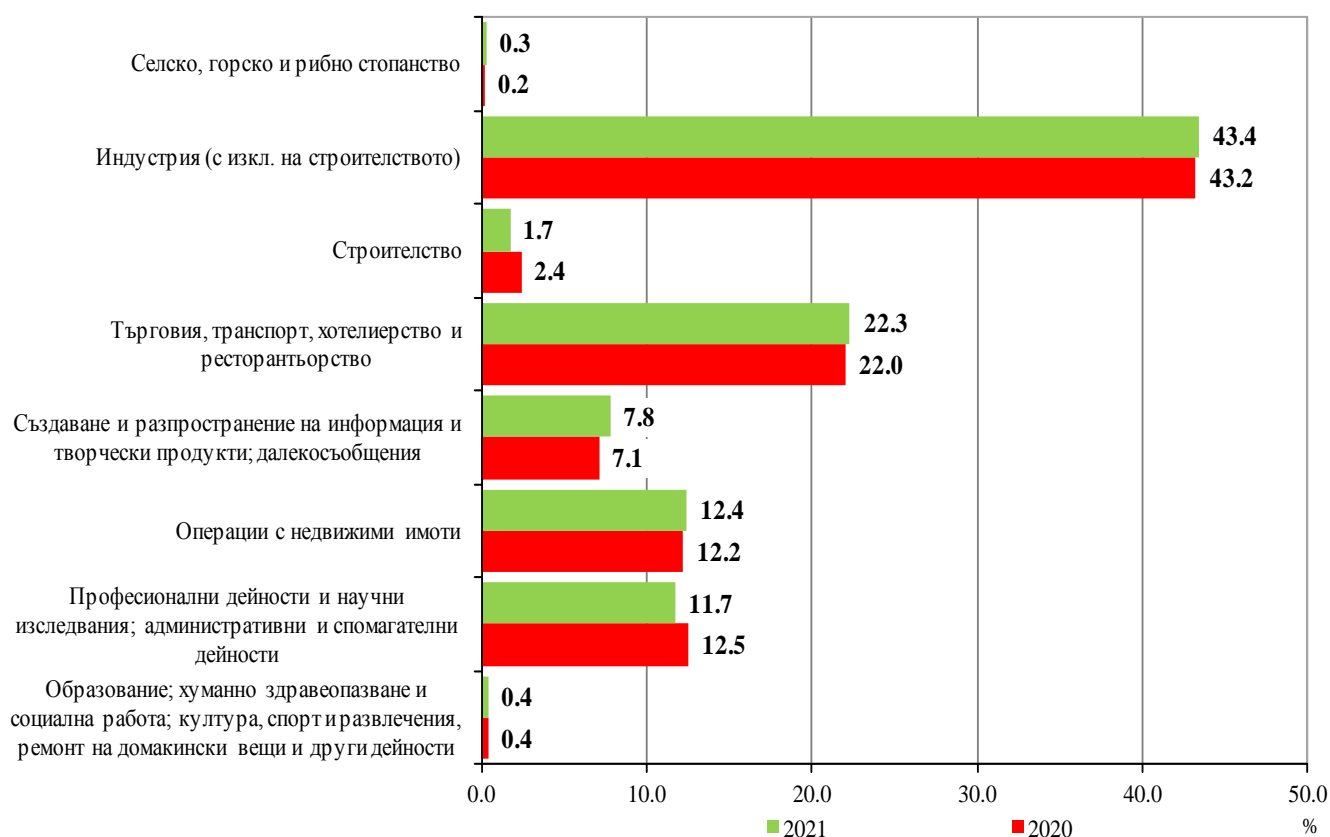
1. Преки чуждестранни инвестиции

Преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в нефинансовия сектор към 31.12.2021 г. възлизат на 28 137 млн. евро по текущи цени (по предварителни данни).

През 2021 г. най-голяма е стойността на направените преки чуждестранни инвестиции в промишлеността - 12 210 млн. евро. Следва секторът на услугите (търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, транспорт, складиране и пощи, хотелиерство и ресторантьорство) - 6 278 млн. евро.

В структурата на ПЧИ по икономически дейности през 2021 г. се наблюдава увеличение на направените инвестиции в сектор „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“, като относителният им дял нараства с 0.7 процентни пункта в сравнение с предходната година. Същевременно относителният дял на ПЧИ в сектор „Строителство“ намалява с 0.7 процентни пункта спрямо 2020 година.

Фиг. 1. Структура на преките чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор по икономически дейности към 31.12.

2. Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи

По предварителни данни през 2021 г. разходите за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) във всички сектори на икономиката са 23 048 млн. лв. по текущи цени.

Най-голям обем инвестиции в ДМА са вложени в сектора на услугите (търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, транспорт, складиране и пощи, хотелиерство и ресторантьорство) - 5 908 млн. лв., следван от промишлеността с 5 623 млн. лева.

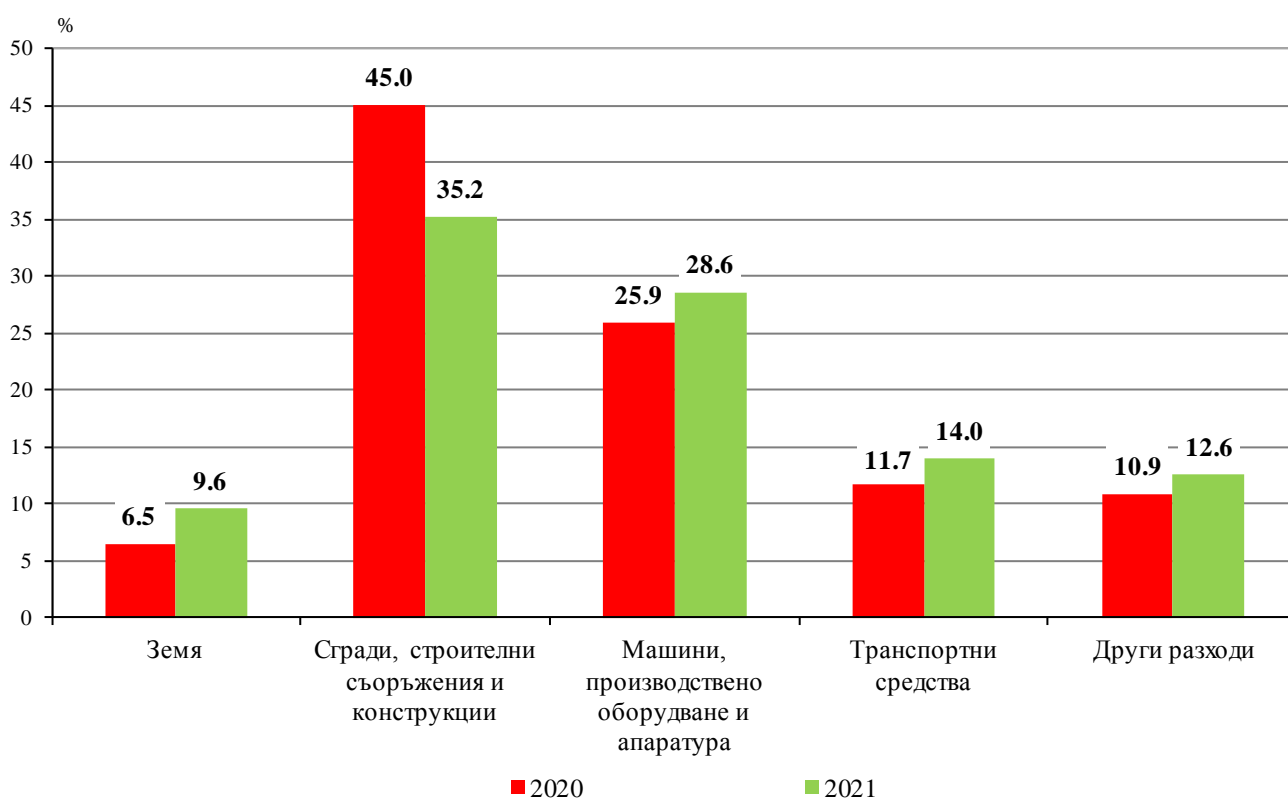
През 2021 г. в структурата на разходите за придобиване на ДМА по икономически дейности се наблюдава нарастване на направените инвестиции в сектора на промишлеността, като относителният им дял се увеличава с 1.2 процентни пункта в сравнение с 2020 г., и спад в сектора на услугите (търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, транспорт, складиране и пощи, хотелиерство и ресторантьорство) с 6.9 процентни пункта.

Фиг. 2. Структура на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи през 2020 и 2021 г. по икономически дейности

През 2021 г. е регистрирана промяна и в структурата на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи по видове. Относителният дял на направените инвестиции за сгради, строителни съоръжения и конструкции намалява с 9.8 пункта в сравнение с предходната година и достига 35.2%. Същевременно вложените средства за машини, производствено оборудване и апаратура нарастват с 2.7 пункта, за закупуване на земя - с 3.1 пункта, и за транспортни средства - с 2.3 пункта, като формират съответно 28.6, 9.6 и 14.0% от общия обем инвестиции в ДМА.

Фиг. 3. Структура на разходите за придобиване на дълготрайни материални активи през 2020 и 2021 г. по видове

Методологични бележки

Чуждестранна пряка инвестиция е всяко вложение, което включва дългосрочни отношения, отразяващи дълготрайния интерес на резидент на чуждестранна икономика (чуждестранен пряк инвеститор) в предприятие - резидент на българската икономика (инвестиционно предприятие). Пряката инвестиция включва както първоначалната трансакция между двата субекта, така и всички последващи трансакции между тях.

Обемът на чуждестранната пряка инвестиция в инвестиционното предприятие се определя като сума:

- от чуждестранното участие в собствения капитал на предприятието;
- плюс размера на непогасената към 31.12. на отчетната година част от главницата по дългосрочни и краткосрочни заеми и търговски кредити, отпуснати от чуждестранния инвеститор на инвестиционното предприятие;
- минус размера на неизплатената към 31.12. на отчетната година част от главницата по дългосрочни и краткосрочни заеми и търговски кредити, отпуснати на чуждестранния инвеститор от инвестиционното предприятие.

Разходите за придобиване на ДМА през отчетния период включват фактически извършените разходи за закупуване на земя и за изграждане на сгради, строителни съоръжения и конструкции чрез възлагане и по стопански начин, за доставка и монтаж на ДМА, за закупуване на машини, съоръжения, оборудване и транспортни средства, за геоложки и хидроложки проучвания, за проучвателни и проектантски работи, обслужващи строителството, и други разходи, свързани с придобиването на ДМА.

В обема на разходите за придобиване на ДМА не се включват текущите разходи по поддържане на наличните ДМА.

Приложение

Таблица 1

Чуждестранни преки инвестиции¹ в предприятията от нефинансовия сектор към 31.12. по икономически дейности

(Млн. евро)

Икономически дейности (A10)	Код по КИД - 2008	2018	2019	2020	2021*
Нефинансови предприятия²		24920	25342	26884	28137
Селско, горско и рибно стопанство	A	54	65	58	72
Индустрия (с изкл. на строителството)	B-E	10935	11267	11622	12210
Строителство	F	463	557	645	480
Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	G-I	5824	5995	5917	6278
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	J	1795	1788	1905	2195
Операции с недвижими имоти	L	3306	3406	3279	3494
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	M_N	2387	2158	3354	3294
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	O-Q	32	32	36	34
Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности	R-U	124	74	68	80

¹ Данните са по текущи цени.

² В обхвата на нефинансовите предприятия са включени всички сектори по КИД - 2008 с изключение на „Финансови и застрахователни дейности“, „Държавно управление“, „Дейности на организации с нестопанска цел“ и „Дейности на домакинствата“.

* Предварителни данни.

Таблица 2

Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи¹ по
икономически дейности

(Млн. левове)

Икономически дейности (A10)	Код по КИД - 2008	2018	2019	2020	2021*
Общо		19249	21874	23157	23048
Селско, горско и рибно стопанство	A	1622	1582	1406	1713
Индустрия (с изкл. на строителството)	B-E	5730	6116	5378	5623
Строителство	F	1503	1656	1917	2099
Търговия, транспорт, хотелиерство и ресторантьорство	G-I	4910	5205	7516	5908
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	J	555	895	700	886
Финансови и застрахователни дейности	K	447	413	336	340
Операции с недвижими имоти	L	2019	2195	2223	2598
Професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности	M_N	1198	1292	1127	1355
Държавно управление; образование; хуманно здравеопазване и социална работа	O-Q	980	2213	2304	2182
Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности	R-U	285	307	250	344

¹ Данните са по текущи цени.

* Предварителни данни.